

Leto 1904.

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos LIII. — Izdan in razposlan dne 30. avgusta 1904.

Vsebina: (Št. 95 in 96.) 95. Dopustilnica za lokalno železnico od Hannsdorfa v Moravsko Staro mesto. — 96. Razglas, da se opuščajo puncovališča v Kremži, Štiri in Biali.

95.

Dopustilnica z dne 17. avgusta 1904. l.

za lokalno železnico od Hannsdorfa v Moravsko Staro mesto.

Na podstavi Najvišjega pooblastila podeljujem v porazumu z udeleženi ministristvi županu in fabriškemu posestniku Hermanu Buhl-u v društvu s trgovcem in zemljiškim posestnikom Adolfom Winter-om in rudniškim posestnikom Aleksandrom Buhl-om — vsi v Moravskem Starem mestu — po pogojih in načinih, določenih v nastopnem, v zmislu določil zakona o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) in pa zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.) zaproseno dopustilo za gradnjo in obrat lokomotivne železnice, katero bo kot lokalno železnico s praviilnim tirom napraviti od postaje Hannsdorf c. kr. državne železnične proge Sternberg—Grulice v Moravsko Staro mesto skupno uporabljaje delni kos te državne železnične proge.

§ 1.

Za železnico, ki je predmet te dopustilnice, uživajo koncesionarji v členu V zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.) omenjene ugodnosti.

§ 2.

Koncesionarji so dolžni, gradnjo dopuščene železnice dokončati najdalje v dveh letih, računaje od današnjega dne, in dodelano železnico izročiti javnemu prometu ter vzdrževati po nji obrat ne-pretrgoma ves čas, dokler bo trajalo dopustilo.

Da se bodejo držali gorenjega roka za gradnjo in pa da izvrše in opremijo železnico, kakor zahteva dopustilo, naj dajo koncesionarji zagotovilo, polovišči 45.000 K varščine v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novci varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevala gornja dolžnost, se sme izreči, da je zapala ta varščina.

§ 3.

Da izdelajo dopuščeno železnico, se dodeljuje koncesionarjem pravica razlastitve po določenih določilih zakonitih predpisov.

Ista pravica se podeljuje koncesionarjem tudi zastran tistih dovlačnic, ki se morda naredé in o katerih bi državna uprava spoznala, da je njih prava v javni koristi.

§ 4.

Koncesionarjem se je ob gradnji in obratu dopuščene železnice ravnati po vsebini te dopustilnice

in po dopustilnih pogojih, postavljenih po ministrstvu za železnice, in pa po semkaj merečih zakonih in ukazih, zlasti po zakonu o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) in pa po redu za obrat železnic z dne 16. novembra 1851. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1852.), potem po zakonih in ukazih, ki se dadó morda v bodoče. Kar se tiče obrata, se odpuščajo varnostne naredbе in prometni predpisi, obseženi v redu za obrat železnic in v dotičnih dodatnih določilih, v toliko, v kolikor se bo to z ozirom na posebne prometne in obratne razmere, sosebno na zmanjšano vozno brzino, zdelo dopustno ministrstvu za železnice, in gledé tega bodo veljali dotični posebni obratni predpisi, ki jih izdá ministrstvo za železnice.

§ 5.

Koncesijonarjem se daje pravica, da s posebnim dovolilom državne uprave in s pogoji, ki jih ta postavi, naredé delniško družbo, ki stopi v vse pravice in zaveznosti koncesijonarjev.

Znesek resnične in pa nominalne napravne glavnice potrebuje odobrila državne uprave.

Pri tem veljaj tó načelo, da se ne smejo razen stroškov, ki se res uporabijo za sestavo projekta, za gradnjo in uredbo železnice, vštévi nabavo vozil in pa za dotacijo glavnice reserve, katero določi državna uprava, in se izkažejo, kakor gre, prišteví interkalarnе obresti, ki se res izplačajo med grajenjem, in pa kar bo morda res kurzne izgube ob dobavi glavnice, postavljati v račun nikakršni drugi stroški.

Ako bi bilo po dogradbi železnice treba še drugih novih staveb, ali ako bi bilo treba pomnožiti obratne naprave, se smejo dotični stroški prišteti k napravnim glavnici, če privoli državna uprava v namerjane nove stavbe ali v pomnožitev obratnih naprav in se stroški izkažejo, kakor gré.

Vso napravno glavnico je odplačati v času, dokler bo trajalo dopustilo, po razdolžnem črtežu, ki ga odobri državna uprava.

Družbena pravila in pa obrazci predstvenih obligacij, ki se izdadó, ter osnovnih delnic, potrebujejo odobrila državne uprave.

§ 6.

Vojaščina se mora prevažati po znižanih tarifnih cenah. Za uporabljanje vojaške tarife ob odpravi

oseb in reči se bo v tem oziru in pa gledé polajšil potujočim vojaškim osebам ravnati po določilih, ki bodo vsak čas veljala pri avstrijskih državnih železnicah.

Ta določila je uporabiti tudi na deželno brambo in črno vojsko obeh državnih polovic, na tirolske deželne strelce in na orožništvo, in to ne samo ob potovanju na račun državne blagajnice, ampak tudi, kadar potujejo te osebe službeno na svoj račun na orožne vaje in prigledne zборе.

Koncesijonarji so dolžni pristopiti k dogovoru, sklenjenemu med avstrijskimi železniškimi družbami zastran nabave in imetja opremnih reči za prevažanje vojakov, zastran vzajemnega pripomaganja z osebjem in z vozili za večje vojaške prevoze, dalje pristopiti k vsak čas veljajočim predpisom o železništvu za čas vojske in pa k dodatnemu dogovoru, ki je obveljal 1. dne junija 1871. l. o prevozu takih bolnikov in ranjencev, katere je na račun vojaške blagajnice prevažati ležeče.

Vsakikrat veljajoči predpis za vojaške prevoze po železnicah, vsakikrat veljajoči predpisi o železništvu za čas vojske zadobé za koncesijonarje moč in veljavo z dnem, katerega se začne po dopuščeni železnici obrat. Predpisi omenjene vrste, ki se izdadó še-le po tem času, pa se ne objavijo v državnem zakoniku, zadobé za koncesijonarje veljavnost tedaj, kadar se jim priznanijo uradoma.

Te dolžnosti imajo koncesijonarji samo v toliko, kolikor se zdi njih izpolnjevanje izvršljivo z ozirom na sekundarni značaj te proge in na olajšila, dodeljena vsled tega gledé naprave, opreme in vrste obrata.

Koncesijonarji so dolžni, oddajaje službe se ozirati v zmyslu zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60) na doslužene podčastnike iz vojske, vojne marine in deželne brambe.

§ 7.

Za prevažanje civilnih stražnih čet (varnostne straže, finančne straže i. e.) naj slično veljajo znižani tarifni postavki, veljajoči za vojaške prevoze.

§ 8.

Dopustilna doba in ž njo vred v § 9., lit. b) zakona o dopuščanju železnic izrečena obrana

zoper napravo novih železnic se določa na devetdeset (90) let, računa se od današnjega dne, ter mine po izteku tega roka.

Državna uprava sme izreči, da je izgubilo dopustilo moč tudi pred iztekom gorenjega roka, ako se ne bi izpolnile dolžnosti, v § 2 ustanovljene o dovršitvi gradnje in pa o začetku obrata, kolikor bi se kak prestop roka ne mogel opravičiti v zmislu § 11, lit. b) zakona o dopuščanju železnic.

§ 9.

Obrat železnice, ki je predmet te dopustilnice, bo vodila ves čas, dokler traja dopustilo, za račun koncesionarjev država, in koncesionarji naj upravi državnih železnic povrnejo stroške, ki ji res nastanejo vsled tega obratovanja. Načini, kako je voditi ta obrat, se uravnajo z obratno pogodbo, ki se sklene med državno upravo in koncesionarji.

§ 10.

Koncesionarji imajo dolžnost, po pogojih in pridržkih, navedenih v členu XII. zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.), vsakokrat dopuščati državni upravi na njeno zahtevanje skupno porabo železnice za promet med že obstoječimi železnicami ali pa takimi, ki se šele napravijo v bodoče in bodo v državnem obratu, in to takó, da bo imela državna uprava pravico, prosto določevati tarife, za primerno odškodnino odpravljati ali dajati odpravljati cele vlake ali posamezne vozove po skupno porabljeni železnici ali posameznih njenih kosih.

§ 11.

Državna uprava si pridržuje pravico, da sme dopuščeno železnico, ko bo dodelana in v obrat odana, odkupiti vsak čas po nastopnih določilih:

1. Da se določi odkupnina, se seštejejo letni čisti doneski, kar jih bo imelo podjetje v poslednjih sedmih letih pred samim odkupom; od tega se odbijejo čisti doneski najslabejših dveh let in potem se izračuni poprečni čisti donesek ostalih petih let.

2. Če bi se železnica odkupila po preteku začasnih davčnih prostosti, določene v § 1, tedaj je ob preračunu letnih čistih donosov z davki, dokladi in drugačnimi javnimi davščinami, ki zadenejo odkupljeno železniško podjetje, ravnati kakor z obratnimi stroški.

Če ni bilo davčne dolžnosti gledé vseh let, privzetih v poprečni račun, tedaj je tudi za davka

prosta leta preračunati davek z dokladi vred po odstotnem postavku prvega davku zavezanega leta ter ga odbiti od donosa.

K tako najdenemu poprečnemu čistemu donosu pa je z ozirom na desetodstotni davek, ki ga je plačevati od odkupne rente po § 131, lit. a) zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220), prišteti pribitek v višini ene devetinke teh čistih donosov.

3. V zmislu spredaj stoječih določil ovedeni poprečni čisti donesek je potem koncesionarjem kakor odškodnino za odkup železnice v še ostali dobi dopustila izplačevati v polletnih obrokih 30. dne junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti.

4. Ko bi se pa železnica odkupila pred preteklim sedmim obratnim letom, ali kadar bi po spredaj stoječih določilih najdeni poprečni čisti donos, brez pribitka, navedenega v odstavku 2, ne dosegel vsaj letnega zneska, ki je enak letnini, potrebni za počrtežno obrestovanje in razdolžbo z odobrilom državne uprave vzprejetih зайmov, prištevši tisto letnino, ki je potrebna za štiriodstotno obrestovanje in razdolžbo po državni upravi odobrene delniške glavnice v času, dokler bo trajala dopustilo, tedaj bodi odškodnina, ki naj jo dá država za odkup železnice, v tem, da država plača spredaj navedene letnine v polletnih obrokih, 30. dne junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti, ter da povrne koncesionarjem rentnino, ki jo je plačevati od te odkupne rente.

5. Državi se pridržuje pravica, da prevzame, da kadarkoli mesto koncesionarjev sama plača zajme, vzprejete v dobavo novcev za dopuščeno železnico, v znesku, ki v času odkupa še ni poplačan po odobrenem razdolžnem črtežu; v tem primeru je odkupno rento, ki jo je plačati, znižati za terjatev v obrestovanje in razdolžbo oznamenjene zajmove glavnice in pa, ako pride tako, za tej terjatvi primerno kvoto pribitka, ki ga je v zmislu določil odstavek 2 prišteti poprečnemu donosu.

6. Državi se pridržuje nadalje pravica, da sme kadarkoli na mesto še ne dospelih rentnih plačil, ki jih je po določilih spredaj stoječih točk plačevati koncesionarjem, plačati glavnico, ki je enaka znesku glavnice po štiri od sto na leto, diskontovane vrednosti tega plačila računa se obresti od obresti, — seveda odbivši pribitek, obsežen morda v zmislu določil odstavka 2 v teh plačilih.

Ako se država odloči plačati to glavnico, plačaj jo v gotovini ali v državnih zadolžnicah,

kakor si to izbere sama. Državne zadolžnice je pri tem računati po tistem kurzu, ki se pokaže za poprečnega med denarnimi kurzi, kateri so se v ravno preteklem polletju uradno zaznamovali na dunajski borzi o državnih zadolžnicah enake vrste.

7. Po odkupu železnice in z dnem tega odkupa pride država, ko izplača odškodnino, predpisano v št. 1 do 6, brez daljnje odplate v bremen čisto, oziroma samo s še ne poplačanimi ostanki z odobrilom državne uprave vzprejetih zajmov obremenjeno last in v užitek te tukaj dopuščene železnice z vsemi dotičnimi rečmi, naj bodo premične ali nepremične, všteti vozila, gradivne zaloge in blagajnične zaloge, kake dovlačnice, ki so last koncesionarjev, in postranska opravila in pa iz napravne glavnice narejene obratne in glavnične reserve, v kolikor niso bile že določili primerno uporabljene z odobrilom državne uprave.

8. Sklep državne uprave o izvrševanju pravice državnega odkupa, ki se mora zgoditi vselej z začetkom koledarskega leta, se v obliki izjave priobči železniškemu podjetju najpozneje do 31. dne oktobra neposredno zadnjega leta pred odkupom.

V tej izjavi se določi :

- a) čas, od katerega se opravi odkup;
- b) železniško podjetje, ki je predmet odkupa, in drugi imovinski predmeti, ki naj bodisi kakor pritiklina železniškega podjetja, bodisi v zalozbo terjatev države ali iz drugih pravnih naslovov preidejo na državo;
- c) znesek odkupnine, ki jo država plača železniškemu podjetju, eventualno s pridržkom poznejše izprave odkupne cene (št. 1 do 6), ki jo je ovedeti začasno, s povedbo plačilnega roka in plačilnega kraja.

9. Državna uprava si pridržuje pravico, vročivši odkupno izjavo postaviti ob enem posebnega komisarja, ki naj pazi na to, da se stan imovine od tega časa počenši ne izpremeni na škodo državi.

Vsaka prodaja ali obrememba nepremičnih imovinskih predmetov, navedenih v odkupni izjavi, potrebuje od časa odkupne izjave pritrditve posebnega komisarja.

Isto velja o vsakem prevzetju novih dolžnosti, ki segajo čez mejo rednega opravičnega obrata ali provzročujejo trajno obremenjenost.

10. Koncesionarji so dolžni poskrbeti za to, da bo mogla državna uprava dne, ki je ustanovljen za odkup, prevzeti fizično posest vseh v odkupni izjavi navedenih imovinskih predmetov.

Ako bi koncesionarji ne izpolnili te dolžnosti, ima državna uprava pravico, tudi brez privolitve koncesionarjev in brez sodnega posredovanja v fizično posest prevzeti oznamenjene imovinske predmete.

Pocenši s časom odkupa se bo odkupljena železnica obratovala za račun države, in potemtakem so od tedaj vsi obratni dohodki na korist, vsi obratni stroški pa na škodo državi.

Čisti doneski, ki se pokažejo po obračunu do časa odkupa, ostanejo železniškemu podjetju, ki pa mora tudi samo poravnati vse iz gradnje in obrata železnice do zgoranjega časa nastale obračunske dolžnosti in drugačne dolgove.

11. Vlada si pridržuje pravico, da na podstavi odkupne izjave (št. 8) vknjiži državno lastninsko pravico na vseh nepremičnih imovinskih predmetih, ki preidejo vsled odkupa na državo.

Koncesionarji so dolžni dati državni upravi, ako bi se to zahtevalo, na razpolago pravne listine, katere bi bile morda še potrebne ž njihove strani.

§ 12.

Ko mine dopustilo in tistega dne, katerega mine, preide brezodplatno na državo neobremenjena lastnina in užitek dopuščene železnice in vsega premičnega in nepremičnega pristojsstva, všteti vozila, gradivne zaloge in blagajnične zaloge, kake dovlačnice, ki so last koncesionarjev, in postranska opravila in pa iz napravne glavnice narejene obratne in glavnične reserve v obsegu, povedanem v § 12, odstavku 7.

Ko mine to dopustilo, in pa tudi, ko se odkupi železnica (§ 11), obdrže koncesionarji last pričuvnega zaklada, napravljenega iz lastnega donosa podjetja, in pa kar bi imeli po obračunih terjati, potem tudi last posebnih naprav in poslopij, narejenih, oziroma pridobljenih iz lastne imovine, katere so si koncesionarji sezidali ali pridobili sami po pooblastilu državne uprave z izrečnim pristavkom. da te reči niso pritiklina železnice.

§ 13.

Državna uprava ima pravico se prepričati, da je gradnja železnice in pa obratna naprava po vseh

delih namenu primerna in trdno narejena, in ukazati, da se napake na to stran odvrnejo ali pa odpravijo.

Državna uprava ima tudi pravico, po odposlanem organu pregledovati gospodarstvo, in sosebno po nadzornikih, pošiljanih ob stroških koncesionarjev, kakorkoli se ji zdi primerno, pregledovati, da se izvaja gradnja po projektu in pogodb.

Ako se napravi delniška družba, ima komisar, ki ga postavi državna uprava, tudi pravico, kolikorkrat se mu zdi primerno, hoditi v seje upravnega sveta ali drugega zastopa, ki bo veljal za predstojništvo družbe, in pa v velike zборе, ter tam ustavljati vse sklepe in odredbe, nasprotne zakonom, dopustilu ali družbenim pravilom, oziroma kvarne javni koristi; toda v takem primeru je komisarjeva dolžnost, si izprositi takoj odločilo ministrstva za železnice, ki naj se dá brez odloga in veže družbo.

§ 14.

Državni upravi se nadalje pridržuje pravica, da se smé, ako bi se poleg vsega poprejšnjega svara večkrat prelomile ali opustile v dopustilnici, v dopustilnih pogojih ali v zakonih naložene dolžnosti, poprijeti zoper to zakonom primernih naredeb

ter po okolnostih izreči, da je izgubilo dopustilo moč še pred iztekom dopustilne dobe.

Witteck s. r.

96.

Razglas finančnega ministrstva z dne 18. avgusta 1904. l.,

da se opuščajo puncovališča v Kremži, Štiri in Biali.

Z ozirom na razpis z dne 30. novembra 1866. l. (drž. zak. št. 149) se naznanja, da se s c. kr. glavnimi davčnimi uradi v Kremži, Štiri (Steyr-u) in Biali zvezana puncovališča opusté z dnem 30. septembra 1904. l.

Dosedanji uradni okraj puncovališča v Kremži se odkazuje neposrednjemu uradnemu okraju c. kr. glavnega puncovalnega urada na Dunaju, okraj puncovališča v Štiri neposrednjemu uradnemu okraju c. kr. puncovalnega urada v Lincu in slednjič okraj puncovališča v Biali neposrednjemu uradnemu okraju c. kr. puncovalnega urada v Krakovu.

Böhm s. r.

